

שפיכת מים לגינה

ז. אסור לשפוך מים לגינה או למקום שיש בו צמחים אף אם אינו מתכוין להשקות את הצמחים שהרי הוא פסיק רישיה^ט. ולכן צריך להזהר שלא ליטול ידים במקום שגדלים בו צמחים. וכן אין לגרוף מים מהמרפסת למרזב אם הם יורדים לגינה או לקרקע שיש בה צמחים. ולענין פתיחת גגון שעל גבי סוכה שיש על גביו מי גשמים והם נופלים לגינה עיין הערה^י. לענין כיור שהמים מקלחים ממנו לשדה זרועה ראה הערה^{יא}.

שפיכת משקים לגינה

ח. מותר לשפוך יין למקום שיש בו צמחים, שמתוך חריפותו של היין אין

ט. שו"ע סי' של"ו ס"ג.

י. 1234567

יא. 1234567

סוכה שיש על גבה גגון שסוגרים אותו בשעת הגשמים, ופותחים אותו כאשר הגשמים מפסיקים לרדת [מציאות זו שכיחה בחו"ל בחג הסוכות], אם בשעת הפתיחה נופלים המים שע"ג הגגון על אדמת הגינה, יש בזה לכאורה חשש איסור של השקייה בשבת. ובמקרה שהמים נופלים ישירות על הצמחים אין זה גרמא אלא מעשה בידים, ואף שבדרך כלל הוא פ"ר דלא ניה"ל כיון שמים מועטים אלו אינם מועילים לו, ובפרט אחר שירדו גשמים לגינה, מ"מ גם בזה יש איסור. אמנם בספר חוט שני להגר"נ קרליץ שליט"א מלאכת זורע מביא מספר היראים [דף קלא]. שכתב וז"ל צריך האדם להזהר במקום שעשבים זרעים צריכין למים כגון בימות הקיץ שלא ישליך שם מים וכו' שא"א שלא יועיל לגדלם עכ"ל. ומשמע שבזמן שהקרקע רוויה במים ואין תועלת בהשקיה אין איסור, עכ"פ כשאינו מכון להשקייה. ולפ"ז הורה הגר"נ שאם בזמן פתיחת הגגון נופלים המים לגינה שכבר ירדו בה הגשמים ה"ז מותר כיון שאינו מכון להשקיה ואין זה פ"ר שהמים יועילו לצמחים. ולפ"ז לכאורה יש להתיר גם לגרוף מי גשמים מהמרפסת אל המרזב אף אם המים יורדים לגינה, אם ירדו כבר בה הגשמים ואינו פ"ר שהמים יועילו לצמחים, וצ"ע.

יא. עיין בספר שש"כ פי"ב סי"ח בשם הגרשז"א זצ"ל שהתיר לשפוך מים לתוך כיור אף שהמים זורמים דרך צינור ומגיעים לשדה זרועה, וטעמו משום שהמים הבאים לשדה אינם נחשבים כבאים לשם מכח ראשון אלא כבר פסק כוחו והמים מהלכים מעצמם, וכעין מה שמצינו בסי' שנ"ז ס"א, וכיון שאין האדם מכון להשקיה אלא לשפיכת המים הו"ל פ"ר בגרמא ויש מקום להקל בזה [ועיין בדברי הגרשז"א זצ"ל בשש"כ ח"ג בהוספות לפי"ב הערה נ"א שכתב לחלק בין הנידון הנ"ל של שפיכת מים לכיור לבין נידון הוצאת מים ממיחם חשמלי כאשר נכנסים מים אחרים וגורמים להפעלת גופי החימום הנזכר בשש"כ פ"א הערה קי"ח דכתב שם דיש להסתפק בהיתר זה של פ"ר כגרמא בדאורייתא, ודו"ק]. אמנם נראה פשוט שאם הצינור הנמשך מהכיור אינו צינור ארוך והמים מקלחים מיד לגינה הסמוכה אין להתיר זאת. ובספר מנוחה נכונה מלאכת זורע בהערה מ"ד אסר בזה בכל גווני.